Europeiska unionens officiella tidning

SV
C-serien

C/2026/5419

16.10.2026

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 9 oktober 2026

om tillåtelse för Grekland att avvika från de maximala ökningstakter för nettoutgifter som rådet fastställt i enlighet med förordning (EU) 2024/1263 (Aktivering av den nationella undantagsklausulen)

(C/2026/5419)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 121,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 ([1]), särskilt artikel 26,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation, och

av följande skäl:

(1) De mest centrala delarna av EU:s ramverk för ekonomisk styrning utgörs av förordning (EU) 2024/1263, tillsammans med ändrad förordning (EG) nr 1467/97 ([2]), och rådets ändrade direktiv 2011/85/EU ([3]). Syftet med ramverket är att främja sunda och hållbara offentliga finanser och en hållbar och inkluderande tillväxt och resiliens genom reformer och investeringar samt förhindra alltför stora offentliga underskott. Ramverket främjar nationellt ägarskap och har en medelfristig inriktning, i kombination med ett effektivt och enhetligt säkerställande av regelefterlevnad.

(2) De maximala ökningstakter för nettoutgifter som fastställs i en rådsrekommendation i enlighet med artikel 17.1, 19 eller 20 i förordning (EU) 2024/1263 utgör den enda operativa indikatorn för den årliga budgetövervakningen av varje medlemsstat och står i centrum för ramverket för ekonomisk styrning. De maximala ökningstakter för nettoutgifter som fastställs i den rådsrekommendationen innebär en budgetrestriktion för fyra eller fem år som grundar sig på en fyraårig anpassningsperiod, vilken kan förlängas med upp till tre år.

(3) I ramverket finns i enlighet med artikel 26 i förordning (EU) 2024/1263 utrymme för flexibilitet i tillämpningen av reglerna i fall där det föreligger exceptionella omständigheter utanför medlemsstaternas kontroll som har en betydande inverkan på de offentliga finanserna (*nationella undantagsklausuler*). I ett sådant fall får rådet, på begäran av en medlemsstat och på kommissionens rekommendation som grundas på dess analys, inom fyra veckor från kommissionens rekommendation anta en rekommendation som gör det möjligt för en medlemsstat att avvika från sina av rådet fastställda maximala ökningstakter för nettoutgifter om det i) föreligger exceptionella omständigheter utanför medlemsstatens kontroll som ii) har en betydande inverkan på den berörda medlemsstatens offentliga finanser, och iii) denna avvikelse inte äventyrar den finanspolitiska hållbarheten på medellång sikt. Rådet måste fastställa en tidsfrist för en sådan avvikelse.

(4) Rysslands anfallskrig mot Ukraina och dess konsekvenser är en existentiell utmaning för EU. Kommissionen har uppmanat medlemsstaterna att på ett samordnat sätt begära en aktivering av stabilitets- och tillväxtpaktens nationella undantagsklausul i syfte att stödja EU:s insatser för att uppnå en snabb och betydande ökning av försvarsutgifterna ([4]),vilket välkomnades av Europeiska rådet den 6 mars 2025.

([1]) EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Rådets förordning (EG) nr 1467/97 av den 7 juli 1997 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott (EGT L 209, 2.8.1997, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30).
([3]) Rådets direktiv 2011/85/EU av den 8 november 2011 om krav på medlemsstaternas budgetramverk (EUT L 306, 23.11.2011, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30).
([4]) Meddelande från kommissionen *Skapa utrymme för ökade försvarsutgifter inom stabilitets- och tillväxtpakten*, Bryssel, 19.3.2025, C(2025) 2000 final.

(5) Efter en begäran från Grekland den 8 juli 2025 antog rådet, på kommissionens rekommendation, en rekommendation om tillåtelse för Grekland att avvika från de rekommenderade maximala ökningstakterna för nettoutgifter för att öka sina försvarsutgifter ([5]). Syftet med flexibiliteten är att göra det lättare att ställa om till högre försvarsutgifter förutsatt att detta inte äventyrar den finanspolitiska hållbarheten på medellång sikt.

(6) I sitt meddelande av den 3 juni 2026 aviserade kommissionen att tillämpningsområdet för den nationella undantagsklausulen skulle kunna utvidgas till att även omfatta åtgärder som medlemsstaterna vidtagit sedan den 28 februari 2026 som stärker det europeiska energisystemets strukturella motståndskraft och påskyndar omställningen bort från fossila bränslen (*energitrygghetsåtgärder*) ([6]). Den 18 augusti 2026 offentliggjorde kommissionen ett tillkännagivande med närmare vägledning för medlemsstaterna om omfattningen och utformningen av denna ytterligare flexibilitet för energitrygghetsåtgärder ([7]). För att säkerställa att den finanspolitiska hållbarheten inte äventyras och för att begränsa den nödvändiga ökningen av den finanspolitiska anpassningen under kommande perioder är det nuvarande taket på 1,5 % av BNP oförändrat och tillämpligt på flexibilitetsutrymmet för både försvars- och energirelaterade utgifter. Vidare bör det flexibilitetsutrymme som beviljas för energitrygghetsåtgärder inte överstiga 0,3 % av BNP per år, medan det kumulativa flexibilitetsutrymmet i slutet av 2028 inte bör överstiga 0,6 % av BNP.

(7) Den 6 augusti 2026 lämnade Grekland en begäran till rådet och kommissionen om att tillämpningsområdet för den nationella undantagsklausulen skulle utvidgas till att även omfatta åtgärder som ökar energitryggheten. I sin begäran framhåller Grekland att de militära aktiviteterna i Persiska viken fått återverkningar som äventyrar Europas långsiktiga energitrygghet. Denna situation utgör en exceptionell omständighet som ligger utanför medlemsstatens kontroll och som kräver en betydande ökning av de offentliga utgifterna för att minska beroendet av importerade fossila bränslen och de sårbarheter som följer därav och därmed bidra till energitryggheten.

(8) I sin begäran lägger Grekland fram en första förteckning över planerade nationellt finansierade energitrygghetsåtgärder med en direkt inverkan på budgeten som beslutats efter den 28 februari 2026 och som syftar till att minska beroendet av importerade fossila bränslen och stärka Europas säkerhet. De planerade åtgärderna stöder investeringar i till exempel solcellspaneler, lagring av ren energi, värmepumpar och varmvattenberedare, energiuppgraderingar av offentliga byggnader och infrastruktur samt förbättringar av järnvägssystemet. Enligt en preliminär bedömning skulle dessa planerade åtgärder kunna omfattas av flexibiliteten för energitrygghet. Denna första bedömning föregriper inte kommissionens framtida bedömningar av om åtgärderna är godtagbara. Åtgärderna bör vara riktade och kostnadseffektiva samt utformade på ett sätt som maximerar deras effekter och bidrag till avkarbonisering och/eller energibesparingar. I lämpliga fall kommer även relaterade infrastrukturbehov av framför allt ny eller uppgraderad nätkapacitet att behöva beaktas.

(9) Kommissionen kommer inom ramen för sin regelbundna budgetövervakning att bedöma om de konkreta åtgärderna är godtagbara i fråga om omfattning, additionalitet och inriktning/kostnadseffektivitet, samt deras budgetkonsekvenser, i synnerhet för att fastställa den flexibilitet för energitrygghetsåtgärder som bör beaktas på kontrollkontot för Grekland och i bedömningen av om de rekommenderade maximala ökningstakterna för nettoutgifter har efterlevts.

(10) Grekland bör därför två gånger om året rapportera till kommissionen vilka konkreta energitrygghetsåtgärder landet anser kan omfattas av flexibiliteten enligt den nationella undantagsklausulen, och lägga fram uppgifter som styrker deras godtagbarhet och inverkan på budgeten. Denna regelbundna rapportering om energiåtgärder kommer att vara en del av den halvårsvisa budgetövervakningsprocessen. Vårrapporteringen bör omfatta åtgärder och deras budgetkostnader under det föregående året och en prognos för innevarande år, medan höstrapporteringen bör omfatta åtgärder innevarande år och åtgärder under det påföljande året som har antagits eller trovärdigt aviserats på ett tillräckligt detaljerat sätt. Detta kommer att göra det möjligt för kommissionen att i sin budgetövervakning beakta konkreta åtgärder för att öka energitryggheten upp till de högsta årliga och kumulativa taken på 0,3 respektive 0,6 % av BNP.

([5]) Rådets rekommendation av den 8 juli 2025 om tillåtelse för Grekland att avvika från de maximala ökningstakter för nettoutgifter som rådet fastställt i enlighet med förordning (EU) 2024/1263 (Aktivering av den nationella undantagsklausulen) (EUT C, C/2025/3965, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3965/oj).

([6]) Meddelande från kommissionen *Europeiska planeringsterminen 2026 – Vårpaketet* (COM(2026) 200 final).

([7]) Kommissionens tillkännagivande – Vägledning för medlemsstaterna om utvidgningen av tillämpningsområdet för den nationella undantagsklausulen till att även omfatta energitrygghetsåtgärder (EUT C, C/2026/4514, 18.8.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/4514/oj).

(11) Denna rekommendation ersätter rekommendation (EU) 2025/3965 ([8]).

(12) Denna rekommendation ändrar inte definitionerna av underskott, skuld och nettoutgifter samt därmed sammanhängande begrepp. Grekland ska sammanställa och rapportera uppgifter på grundval av dessa begrepp i enlighet med förordning (EU) 2024/1263, rådets förordning (EG) nr 479/2009 ([9]) och förordning (EU) nr 549/2013 ([10]).

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

1. Grekland får till och med 2028 avvika från och överskrida de maximala ökningstakter för nettoutgifter som fastställs i rådets rekommendation C/2025/661 ([11]) om de nettoutgifter som överstiger dessa maximala ökningstakter inte är större än

   i) summan av

      a) ökningen av försvarsutgifter i procent av BNP sedan 2024 (referensåret),

      b) budgetkostnaden för godtagbara åtgärder som ökar energitryggheten under perioden 2026–2028 upp till ett tak på 0,3 % av BNP per år och 0,6 % av BNP kumulativt under samma period,

   ii) förutsatt att den totala avvikelsen från de maximala ökningstakterna för nettoutgifter inte överstiger 1,5 procent av BNP.

2. Åren efter 2028 får Grekland fortsatt avvika från och överskrida de maximala ökningstakter för nettoutgifter som anges i en rådsrekommendation i enlighet med artikel 17, 19 eller 20 i förordning (EU) 2024/1263 om de nettoutgifter som överstiger dessa maximala ökningstakter gäller leveranser av försvarsmateriel som upphandlades före utgången av 2028 och inte innebär att det totala tak som nämns ovan överskrids.

3. I enlighet med artikel 22.7 i förordning (EU) 2024/1263 kommer avvikelser från de av rådet fastställda maximala ökningstakterna för nettoutgifter som tillåts enligt denna rekommendation inte att registreras som debetposter på Greklands kontrollkonto.

4. I syfte att säkerställa att dessa ytterligare utgifter registreras korrekt måste Grekland inkludera faktiska och förväntade uppgifter om totala försvarsutgifter (Cofog-huvudgrupp 02), inbegripet försvarsinvesteringar (Cofog-huvudgrupp 02 P.51), samt alla utgifter som kommer att finansieras med Safe-lån som inte omfattas av Cofog 02,

   a) i rapporteringen till kommissionen (Eurostat) i enlighet med rådets förordning (EG) nr 479/2009 när det gäller åren 2021 till och med T-1 (där T är innevarande år),

   b) i nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer och i årliga lägesrapporter i enlighet med artiklarna 11.1, 15 och 21.1 i förordning (EU) 2024/1263 när det gäller åren 2021 till och med T (innevarande år),

   c) i utkast till budgetplaner i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 473/2013 ([12]) när det gäller åren T (innevarande år) och T+1.

([8]) Rådets rekommendation av den 8 juli 2025 om tillåtelse för Grekland att avvika från de maximala ökningstakter för nettoutgifter som rådet fastställt i enlighet med förordning (EU) 2024/1263 (Aktivering av den nationella undantagsklausulen) (EUT C, C/2025/3965, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3965/oj).

([9]) Rådets förordning (EG) nr 479/2009 av den 25 maj 2009 om tillämpningen av protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott som är fogat till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (EUT L 145, 10.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/479/2014-09-01).

([10]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 av den 21 maj 2013 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen (EUT L 174, 26.6.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/549/2025-09-01).

([11]) Rådets rekommendation av den 21 januari 2025 om godkännande av Greklands nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan (EUT C, C/2025/661, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/661/oj).

([12]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 473/2013 av den 21 maj 2013 om förstärkning av den ekonomiska övervakningen och övervakningen av de offentliga finanserna i medlemsstater i euroområdet som har, eller hotas av, allvarliga problem i fråga om sin finansiella stabilitet (EUT L 140, 27.5.2013, s. 1).

5. För att säkerställa att de registreras korrekt ska Grekland till kommissionen rapportera konkreta åtgärder för att öka energitryggheten som vidtas under perioden 2026–2028 enligt denna rekommendation. Rapporteringen av dessa konkreta åtgärder till kommissionen bör ske enligt kommissionens rapporteringsmall och inkludera information om genomförandegrad och uppgifter som styrker åtgärdernas godtagbarhet, samt ge en transparent och försiktig kvantifiering av åtgärderna. Rapporteringen ska ske två gånger om året, på våren senast den 15 april och på hösten i utkasten till budgetplaner senast den 15 oktober.

Denna rekommendation riktar sig till Republiken Grekland.

Utfärdat i Luxemburg den 9 oktober 2026.

På rådets vägnar

S. HARRIS

Ordförande